

Policy nr.	 Sikt	Gyldig fra:
Policyeier: Sikt		Sist revidert: 15.02.2023
Godkjent av:		Versjonsnummer: 0.9
Policy for porteføljestyring		

Policy for porteføljestyring

1 Formål

Porteføljestyring er aktivitetene, rollene og mandatene for å identifisere, prioritere, sikre gjennomføring av og gevinster fra tiltak. Aktivitetene omfatter styring av rammebetingelser, avhengigheter, økonomi, risiko, interessenter, kommunikasjon og beslutningsprosesser.

Formålet med porteføljestyringen er å:

1. sikre at raskere oppnåelse av strategiske mål og gevinster/nytteeffekter
2. bidra til at sektorens samlede ressurser utnyttes best mulig

	Formål	Beskrivelse
1	Sikre at de riktige tiltakene prioriteres, gjennomføres og bidrar raskere oppnåelse av strategiske mål og gevinster/nytteeffekter	a. tilrettelegge for strukturert og effektiv prioritering for best mulig strategioppnåelse b. følge opp gevinster/nytteeffekter c. tilrettelegge for ivaretagelse av institusjonenes og brukernes behov og interesser d. planlegge og bidra til rammer for finansiering e. legge til rette for kommunikasjon Porteføljestyringen skal legge til rette og ikke være til hinder for lokal innovasjon.
2	Bidra til at sektorens samlede ressurser utnyttes best mulig	a. bidra til hensiktsmessig risikostyring for den samlede porteføljen b. bidra til styring av avhengigheter c. bidra til planlegging som ivaretar smidig kontinuerlig utvikling og innføringskapasitet d. bidra til erfaringsdeling og gjenbruk i offentlig sektor

2 Gyldig for

Denne policyen omfatter den nasjonale digitaliseringsporteføljen for høyere utdanning og forskning. Policyen besluttet av Digitaliseringsstyret.

Den nasjonale digitaliseringsporteføljen er forankret i handlingsplan for digital omstilling i høyere utdanning og forskning, og/eller andre strategier og handlingsplaner for sektoren.

Porteføljen kan omfatte både underporteføljer, programmer og prosjekter, samt investeringstiltak organisert som linjeaktiviteter. Investeringstiltak organisert som smidig kontinuerlig utvikling betraktes i denne sammenheng som linjeaktiviteter.

Den formelle organiseringen og finansieringskilder påvirker styringslinjene for tiltakene i porteføljene. Den nasjonale porteføljen kan omfatte tiltak som ligger utenfor styringslinjene til Digitaliseringsstyret, Sikt og Direktorat for høyere utdanning og forskning. Hensikten med å inkludere disse tiltakene er å:

- sikre oversikt og enhetlig styring
- synliggjøre avhengigheter mellom tiltak, og dermed bidra til koordinerte prioriteringer og raskere gjennomføring
- bidra til helhetlig gevinstoppfølging

Policy nr.	 Sikt	Gyldig fra:
Policyeier: Sikt		Sist revidert: 15.02.2023
Godkjent av:		Versjonsnummer: 0.9
Policy for porteføljestyring		

Målgruppen for policy for porteføljestyring er de som har en rolle i styringen av nasjonal digitaliseringsportefølje.

3 Føringer og prinsipper

3.1 Rammeverk for porteføljestyring

Rammeverket for porteføljestyringen er utarbeidet med utgangspunkt i rammeverket for smidig porteføljestyring fra «Project Management Institute» (PMI). Rammeverket tilrettelegger for porteføljestyring som passer med smidig kontinuerlig utvikling, smidige prosjekter og hybridprosjekter. Med hybridprosjekt menes tiltak organisert både som linjeaktiviteter og i prosjekt og/eller en kombinasjon av fossefallsprosjekt og smidig prosjekt.

3.2 Frekvens for oppdatering

For nasjonal portefølje er oppdateringsfrekvens løpende og følger årshjulet til Samstyringsmodellen. Større revisjoner av porteføljen følger oppdateringer av sektorens strategier og handlingsplaner.

3.3 Kartlegge kandidater til tiltak

Tiltakene kan være basert på innspill fra institusjonene, Sikt og/eller fra andre aktører. Innspill fra andre aktører skal gå gjennom en institusjon eller virksomhet som kan ta et gjennomførings- og/eller forvaltningsansvar. Nye tiltak skal beskrives i henhold til formalkrav for offentlige virksomheter.

3.4 Prioritere tiltak

Kandidater til tiltak prioriteres i henhold til prioriteringskriteriene for porteføljen. Prioriteringskriteriene skal sørge for objektive og effektive beslutninger, som gir best mulig strategi- og måloppnåelse.

Følgende prioriteringskriterier gjelder for porteføljen:

1. Strategisk tilknytning
2. Nytte, inkludert kostnader
3. Risiko

Se vedlegg for eksempler på prioriteringskriterier.

3.5 Beslutte inntak av tiltak og annen endringshåndtering

Sektorens strategier og handlingsplaner, samt premisser fra Kunnskapsdepartementet, er førende for inntak og endringshåndtering av porteføljen.

Digitaliseringsstyret beslutter hvilke tiltak som Digitaliseringsstyret skal utøve styring for. Porteføljestyrene beslutter hvilke tiltak produktporteføljene skal utøve styring for.

Sikt har ansvar for å legge til rette for relevant styringsinformasjon og effektive beslutningsprosesser om inntak og endringer.

Når tiltak avsluttes, skal det være ryddighet om måloppnåelse, økonomistyring og gevinstoppfølging.

3.6 Oppfølging av mål og nytteeffekter/gevinster

Digitaliseringsstyret har ambisjon om å forbedre gevinst/nytteoppfølgingen gjennom porteføljestyringen. Policyen vil bli oppdatert når ambisjonsnivået er avklart. I gevinst/nytteoppfølgingen vil det tilrettelegges for verdimålstyring i kontinuerlig produktutvikling.

3.7 Finansiering

Policy nr.	 Sikt	Gyldig fra:
Policyeier: Sikt		Sist revidert: 15.02.2023
Godkjent av:		Versjonsnummer: 0.9
Policy for porteføljestyring		

Porteføljen har ulike finansieringskilder, herunder:

- Felles investeringsmidler: Felles investeringsmidler til utvikling av nye fellestjenester/produkter eller til videreutvikling av eksisterende fellestjenester/produkter
- Sentralfinansiering: Bevilgninger som tildeles til den enkelte virksomhet til utvikling av fellestjenester/produkter. Omfatter både grunnbevilgning og øremerkede bevilgninger
- Brukerfinansiering
- Risikokapital: Risikokapital fra Sikt er midler som investeres i porteføljen, med tilbakebetaling fra sektoren
- Andre finansieringskilder: Eksempler er fellesprosjekter med SSB, samt finansiering⁷ fra Digitaliseringsdirektoratet, Norges forskningsråd og EU

Sikt har ansvaret for oversikt over finansiering for porteføljen.

Eier av tiltakene har ansvaret for finansiering av det enkelte tiltak.

3.8 Rapportering

Statusrapportering skal ha en frekvens som muliggjør styring av:

- Inntak, endringer og avslutning av tiltak i porteføljen
- Avhengigheter og risiko
- Forutsetninger og premisser
- Strategisk kommunikasjon
- Eventuelle problemstillinger og beslutninger som ikke kan eller ikke enkelt kan løses i porteføljestyrene
- Nytte- og gevinster

Sikt har ansvaret for den samlede rapporteringen.

Eieren av tiltaket har ansvaret for rapporteringen for tiltaket. Eieren kan delegere ansvaret til en utførende og navngitt gjennomføringsansvarlig.

3.9 Metode og formalkrav til tiltak og tjenester/produkter

Ulike styringslinjer med tilhørende metodeveiledere er førende for prosjekter, tjenester og produkter. Hvilke regelverk som er gjeldende, avhenger blant annet av organisering, den finansielle størrelsen på investeringen, finansieringskilde og risiko. Det er dermed ingen felles metodeveileder for porteføljen, men det forutsettes at tiltakene i porteføljen følger metode og formalkrav fra sektoren og fra virksomhetene de tilhører.

3.10 Kvalitet og intern kontroll

Ansvaret for kvalitet og intern kontroll for den nasjonale digitaliseringsporteføljen følger linjeorganiseringen og/eller finansieringskilde.

4 Roller og ansvar

Roller og ansvar i porteføljestyringen av Nasjonal digitaliseringsportefølje er beskrevet på prinsipielt nivå i Samstyringsmodellen. Hvis det er konflikt mellom policy for porteføljestyring og Samstyringsmodellen, gjelder Samstyringsmodellen.

5 Eierskap og implementering av policy

Følgende roller beskriver eierskap og implementering av policy for porteføljestyring:

- Digitaliseringsstyret beslutter policy

Policy nr.		Gyldig fra:
Policyeier: Sikt		Sist revidert: 15.02.2023
Godkjent av:		Versjonsnummer: 0.9
Policy for porteføljestyring		

- Sikt forvalter policy
- Porteføljestyrene er ansvarlig for etterlevelse av policy for produktporteføljen
- Eiere av tiltak er ansvarlige for etterlevelse av policy for det enkelte tiltak
- Sikt beslutter prosedyrene for porteføljestyringen

6 Vedlegg 1: Prioriteringskriterier

	Kriterier	Beskrivelse
1	Strategisk tilknytning	• Bidrar til høy måloppnåelse for digitaliseringsstrategien, langtidsplan for forskning og høyere utdanning og andre førende dokumenter, herunder politiske føringer
2	Nytte, inkludert kostnader	• Har høy kvantitativ og kvalitativ nytte for studenter, lærere, forskere, andre ansatte i sektoren, eller hos andre interessenter som berøres av tiltaket og for samfunnet som helhet. Eksempler på nytteverdi: - forbedret sluttbrukeropplevelse og redusert opplæringskost - stordriftsfordeler, gjenbruk/sambruk, automatisering og forenkling, bedre analysemuligheter og beslutninger - bedre infrastruktur, økt sikkerhet (personvern, cybersikkerhet, annen sikkerhet) - overholdelse av regulatoriske krav I handlingsplanen er det det nevnt eksempler på prioritering som er ønsket vektlagt, herunder: - Nytte skal oppfylle identifiserte brukerbehov - Nytte gir verdi som er større enn kostnadene - Tiltaket løser grunnleggende utfordringer For porteføljen har førende prinsipper fra finansieringsutstedere og andre formelle utstedere rangering over handlingsplanens eksempler.
3	Risiko	• Sannsynligheten for at prosjektet lykkes med mål og gevinstrealisering er høy. Eksempler på risiko: - <i>Innføringsrisiko: Risiko for manglende motivasjon og/eller kapasitet til å ta i bruk tjenester og produkter</i> - <i>Gjennomføringsrisiko: Risiko for manglende mulighet til å dele opp i tiltaket i mindre autonome leveranser for kontinuerlig gevinstrealisering</i> - <i>Kapasitetsrisiko knyttet til gjennomføring: Risiko for manglende tilgang på ressurser og/eller kompetanse</i> - <i>Risiko knyttet til kompleksitet: Avhengighet til infrastruktur, mange påvirkede prosesser, systemer og/eller mange påvirkede interessentgrupper</i> - <i>Risiko knyttet til organisering, ansvar og mandater (risiko for forsinkelser, konflikter og beslutningskvalitet)</i>

Policy nr.		Gyldig fra:
Policyeier: Sikt		Sist revidert: 15.02.2023
Godkjent av:		Versjonsnummer: 0.9
Policy for porteføljestyling		

	Kriterier	Beskrivelse
		- <i>Risiko knyttet til innovasjon: Hvor mye som er ukjent</i> - <i>Finansieringsrisiko: Risiko knyttet til finansiering av tiltaket</i> - <i>Gevinstrisiko: Risiko knyttet til eierskap og oppfølging/målbarhet, og andre forutsetninger for gevinstrealisering</i> I handlingsplanen for perioden 2023 – 2025, er risiko knyttet til kapasitet og gjennomføringsevne nevnt som eksempel på kriteria som ønskes vektlagt.